

Termes de referencia per a l'avaluació externa dels projectes de cooperació municipalista finançats pel Fons Mallorquí des del 2014 fins al 2024 a Piura, municipi de La Arena (Perú)

1. Introducció

El Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació des de la seva fundació ha finançat projectes al Perú. Des del 1994 fins al 2013 s'han finançat diferents tipus de projectes, alguns orientats a l'enfortiment municipal. A partir de l'any 2013 es va apostar únicament per projectes de cooperació municipalista, que incloguessin activitats del que el Fons Mallorquí entén per cooperació municipalista, com un espai de proximitat capaç de vehicular canvis socials i polítics orientats a la millora de les condicions de vida de les persones gràcies a uns **valors propis** d'aquest tipus de cooperació: com l'aprenentatge mutu, la creació de vincles, la construcció de noves referències i l'horitzontalitat en les relacions de cooperació i per tant, fomentant l'intercanvi d'experiències i coneixements per afrontar els reptes globals.

Es consideren els ajuntaments com a interlocutors i col·laboradors vàlids de la cooperació descentralitzada en quan capaços de impulsar transformacions locals en resposta a reptes globals.

Els recursos econòmics destinats a la cooperació municipalista es canalitzen a través d'ONGs que treballen de manera coordinada amb les autoritats locals amb l'objectiu de empoderar-les i capacitar-les per a l'impuls del desenvolupament sostenible dels seus territoris.

El Fons Mallorquí ha donat suport a través de projectes de cooperació municipalista al municipi de La Arena des del 2014 fins al 2024. Els projectes de 2024 estan aprovats però encara no s'hauran executat en el moment de la publicació d'aquests Termes de Referència. Des del 2014 s'han finançat:

- 43 projectes per un total de 1.865.578,49€ a La Arena, treballant amb 4 organitzacions no governamentals del territori (Centro de Investigación y Promoción del Campesinado – CIPCA, Centro de Apoyo a niños/as y Adolescentes Trabajadores – CANAT, Instituto de Pedagogía Popular- IPP, Redes Perú). Abans del 2020 les ONGs de Mallorca Ensenyants Solidaris, Alcúdia Solidària i AFIS (Associació Família i Societat) sol·licitaven els projectes al Fons Mallorquí i treballaven en partenariat respectivament amb el Instituto de Pedagogía Popular- IPP, CANAT i Redes Perú.

El Fons Mallorquí en aquests 10 anys ha realitzat tres viatges de seguiment orientats a comprovar el desenvolupament de les activitats i els resultats assolits pels projectes,

però no s'ha realitzat cap avaluació de l'eficàcia, l'eficiència, la pertinença, l'impacte i la sostenibilitat de cada projecte ni tampoc del conjunt dels projectes al municipi.

Al complir-se 10 anys de cooperació municipalista a La Arena, el Fons Mallorquí ha decidit contractar una avaluació externa per a concretar l'impacte dels projectes realitzats i tenir les dades i la informació necessàries per elaborar i definir la futura estratègia d'actuació a mig i llarg termini al Perú

2. Propòsit i objectius de l'avaluació

Es pretén que l'avaluació proporcioni evidència de l'assoliment dels resultats, així com recomanacions de millora dels programes de cooperació municipalista al Perú. A més s'espera que l'avaluació aportï recomanacions per a la feina futura del Fons Mallorquí a l'àmbit de la cooperació municipalista a Perú.

Objectiu general:

Determinar l'eficàcia, l'efectivitat, l'impacte, la pertinença i la sostenibilitat dels projectes de cooperació municipalista a La Arena, des de 2014 fins a 2024.

Objectius específics:

1. Analitzar i extreure dades i elements de reflexió sobre transformacions, aprenentatges i fracassos de deu anys de cooperació municipalista a La Arena.
2. Proposar recomanacions per a la presa de decisions per a futurs programes de cooperació municipalista en terreny.

3. Fases i metodologia

La proposta d'avaluació final ha de permetre objectivar els resultats de deu anys de cooperació municipalista a La Arena, analitzar les estratègies d'acció i inclusió de les línies transversals, així com oferir eines de sistematització d'aprenentatges i generació de propostes de millora de la qualitat, presa de decisions, disseny d'intervencions i gestió d'imprevistos a incorporar en futures intervencions que augmentin l'eficàcia.

D'aquesta manera, un cop contractada l'avaluació mitjançant oferta pública es plantegen 3 fases:

1. Planificació i operacionalització de la proposta metodològica.

Aquesta fase inclou la constitució i reunió del comitè d'avaluació per a l'intercanvi d'informació i la definició operativa de la metodologia a ser aplicada d'acord amb els criteris i termes de referència; accés a documentació tècnica-administrativa; acordar eines per a la recollida i anàlisi de les dades; seleccionar, identificar, facilitar contactes de informants clau a entrevistar i calendaritzar per part de l'entitat avaluadora. El comitè d'avaluació estarà conformat per un màxim de dues persones de l'equip d'avaluació i dues persones del Fons Mallorquí.

2. Recol·lecció de dades, processament de la informació i elaboració d'una Avaluació Preliminar.

En aquesta fase s'inclouen les activitats de recollida d'informació, entrevistes i tècniques de treball de camp segons la metodologia acordada, així com l'anàlisi preliminar dels resultats. L'avaluador/a haurà d'informar al Fons Mallorquí de les accions que es realitzin i de les seves necessitats, així com dels principals resultats i dificultats, amb la

finalitat de poder modificar o afegir accions per facilitar l'assoliment dels objectius de l'avaluació. Dins d'aquesta fase es farà la devolució dels resultats preliminars al comitè d'avaluació.

3. **Entrega de l'informe final amb resum executiu, i difusió dels resultats de l'avaluació del projecte.**

Aquesta darrera fase inclou la presentació de l'informe final a l'equip del Fons Mallorquí així com el resum executiu editat i maquetat.

A més es demana l'organització, planificació i execució d'una sessió de retorn i socialització dels resultats als grups d'interès del projecte.

S'haurà de detallar la metodologia i eines utilitzades per a l'obtenció de dades i recollida d'informació directa. És aconsellable la utilització de tècniques participatives combinant la informació quantitativa amb la qualitativa.

Es demana que l'avaluació sigui participativa i que utilitzi una combinació de mètodes qualitius i quantitius, incloent:

- **Revisió documental:** anàlisi de documents i informes de projectes aprovats des de 2014 fins a 2024
- **Enquestes i qüestionaris:** recollida de dades de beneficiaris i altres agents involucrats.
- **Entrevistes en profunditat:** a persones claus de la comunitat, equip de les ONG, i altres parts interessades (autoritats locals, personal de l'equip de l'ajuntament, altres ONG...)
- **Grups focals:** discussions amb grups representatius de destinataris de les accions.
- **Visites de camp:** observació directa de les activitats i resultats dels projectes

La consideració de la perspectiva de gènere en la realització de l'estudi d'avaluació és molt important. Això significa tenir sempre un ull crític pel que fa a la sensibilitat de gènere de la mateixa intervenció: del disseny, de les estratègies, metodologies, criteris de selecció de beneficiaris/es, etc. També comporta realitzar el treball de recollida d'informació amb sensibilitat de gènere, a nivell quantitatiu i qualitatiu: s'haurà d'assegurar una representació equitativa d'homes, dones i identitats dissidents en les persones consultades, i també recollir la informació posant en dubte els rols, relacions de poder i judicis de valor (implícits i explícits) de gènere.

4. Criteris, qüestions clau i indicadors d'avaluació

L'avaluació es durà a terme seguint els criteris marcats per la Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE): la pertinença i rellevància, coherència, la cobertura, la participació i transformació social, l'eficàcia, l'eficiència, l'impacte i la sostenibilitat.

Pertinença i rellevància

- Es corresponen els objectius i els projectes en general amb les prioritats i necessitats del context en el que es desenvolupa?
- Quines febleses i fortaleses plantegen els enfocaments i els models d'acció dels projectes?
- Els projectes incorporen adequadament la perspectiva i enfocament de gènere i basat en drets humans?

Coherència

- En quina mesura els diferents components o activitats dels projectes tenen una lògica clara, fil comú i han guardat consistència entre les activitats?
- Existeix coherència i complementaritat entre les intervencions o activitats implementades per a les diferents entitats i els municipis?
- En quina mesura ha estat prioritària la connexió entre allò local i allò global en el decurs del procés d'execució de les activitats del projecte? Quins límits han emergit i quins marges de millora s'observen en futures intervencions?

Participació

- Quins actors han participat en cada fase dels projectes? En quina mesura els actors que han participat i els seus punts de vista han estat tinguents en compte en la presa de decisions?
- Quin grau d'implicació han mostrat les organitzacions participants pel que fa a la recerca d'estratègies conjuntes i/o coordinació d'accions?
- L'estratègia d'acció dels projectes ha inclòs mesures específiques orientades a l'apoderament dels diferents col·lectius i organitzacions locals? S'ha aconseguit ajudar a aquest apoderament?
- S'ha promogut la participació i la interlocució amb la societat civil de La Arena i Pueblo Nuevo durant el projecte?

Transformació i eficàcia

- S'han aconseguit els resultats previstos en el moment de finalitzar els projectes?
- S'han aconseguit altres efectes no previstos?
- S'ha assolit el nivell d'execució d'activitats previst en la formulació? S'ha anat més enllà de l'execució de les activitats previstes?
- Han estat les metodologies utilitzades adequades per aconseguir els resultats esperats?
- En quina mesura la col·laboració institucional i els mecanismes de gestió articulats han contribuït a aconseguir els resultats del projecte?

Eficiència

- S'han respectat els pressupostos establerts inicialment en el document de formulació?
- S'han respectat els calendaris i temps previstos? Quines han estat les causes principals que han provocat retards i com s'ha gestionat i/o reconduït?
- Quins reajustaments en fons i forma s'han produït per fer front a imprevistos, complexitats o realitats complexes per assolir resultats?
- Ha estat eficient la transformació de recursos en resultats?

Impacte

- El disseny dels projectes permet valorar l'impacte de les intervencions? Els objectius generals dels projectes compten amb indicadors i fonts de verificació que permetin mesurar el seu assoliment?
- Quines dificultats s'han observat a l'hora d'objectivar l'impacte d'intervencions sobre causes estructurals de desigualtats i vulneració de drets humans?

- Quins han estat els impactes previstos i no previstos, positius i/o negatius en el context d'intervenció i en els agents involucrats?

Sostenibilitat i viabilitat

- Hi hagut activitats que tenen potencial recorregut d'acció i continuïtat en el temps més enllà del període finançat?
- L'estructura organitzativa que envolta a la intervenció permet preveure possibilitats elevades de sostenibilitat de les accions dutes a terme?
- Durant el projecte, s'ha aconseguit involucrar i que col·laborin les organitzacions i institucions més adequades donada la temàtica i les capacitats? S'ha beneficiat als col·lectius més vulnerables?
- S'han previst mecanismes de transferència de coneixements i experiències adequats?
- S'han tingut en compte criteris de sostenibilitat ambiental per minimitzar els impactes a l'emergència climàtica?

5. Principis de l'avaluació

- **Anonimat i confidencialitat:** l'equip avaluador haurà de respectar els drets de les persones i mantenir l'anonimat dels actors que participin en l'avaluació i la confidencialitat de les seves opinions.
- **Responsabilitat:** l'equip avaluador haurà d'actuar amb plena responsabilitat i assumir les conseqüències que se'n derivin dels resultats de l'avaluació.
- **Integritat:** l'equip avaluador haurà de ser meticulós durant tot el procés d'avaluació. i revelar al Fons Mallorquí tota la informació derivada de l'estudi d'avaluació.
- **Respecte:** els avaluadors/es hauran de comprendre i respectar els diversos contextos locals, tant del Sud com del Nord global, i la realitat sociocultural i institucional de les zones d'estudi.
- **Imparcialitat:** els avaluadors/es hauran de ser objectius i rigorosos durant el desenvolupament de l'avaluació, evitar prejudicis i comprovar la certesa dels supòsits preestablerts.
- **Independència:** els avaluadors/es hauran de garantir la seva independència respecte a la intervenció avaluada, no estant vinculats amb la seva gestió o amb qualsevol element que la compongui.
- **Incidències:** en el cas que apareguin problemes durant la realització del treball de camp o en qualsevol altra fase de l'avaluació, aquests hauran de ser comunicats immediatament al Fons Mallorquí. De no ser així, l'existència de tals problemes no podrà ser utilitzada per justificar la no obtenció dels resultats establerts en els Termes de Referència.
- **Convalidació de la informació:** Correspon a l'equip avaluador garantir la veracitat de la informació recopilada per a l'elaboració dels informes, i en última instància, serà responsable de la informació presentada en l'Informe d'Avaluació.

6. Productes esperats i calendari de presentació

L'avaluació ha de donar lloc als següents productes, els quals han de lliurar-se en llengua catalana o castellana:

Producte	Descripció i contingut mínim
Document de concreció de la metodologia i pla de feina del treball de camp	Cal presentar el document als 30 dies de signatura del contracte.
Informe de seguiment	Ha d'incloure informe del treball de camp després de 5 mesos de la signatura del contracte.
Esborrany d'estudi d'avaluació	S'ha de presentar 8 mesos després de la signatura del contracte. L'equip avaluador donarà el vistiplau.
Informe final	Ha d'incloure: Context, Metodologia, Resum del treball de camp, Objectius, Resultats en base als criteris amb indicadors SMARTS, Recomanacions (Idees de continuïtat, processos d'intervenció aptes per la replicabilitat, etc), Sistematització d'aprenentatges. Annexos (Entrevistes, qüestionaris etc) S'ha de presentar 10 mesos després de la signatura del contracte.
Resum executiu	Document maquetat de màxim 5 pàgines.
Sessió de retorn i socialització dels resultats	Com a màxim, 2 mesos després de la presentació de l'informe final

7. Perfil de l'equip avaluador

El Fons Mallorquí seleccionarà un equip avaluador o una persona experta en avaluacions amb els següents requisits:

- Experiència provada d' almenys cinc anys en avaluació de projectes de cooperació internacional amb sòlids coneixements sobre metodologia d'avaluació.
- Experiència demostrable en avaluacions amb enfocament de gènere i drets humans.
- Coneixement del context cultural, social, polític de Perú.
- Qualificació i formació de l'equip/consultora en tècniques d'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives.
- Experiència demostrable i coneixement de metodologies participatives

Per tal de mantenir el principi d'independència de l'avaluació, les persones avaluadores en cap cas estaran vinculades a les organitzacions que han participat en el disseny i en l'execució del projecte avaluat.

8. Pressupost

El pressupost màxim previst per a la realització de l'avaluació és **14.990,00€ (IVA EXCLÒS)**. Aquest import ha de cobrir totes les despeses necessàries per a realitzar l'avaluació i lliurar els productes esperats tal i com es descriuen en l'apartat corresponent: honoraris, desplaçaments,

assegurances, dietes, comunicació, material fungible, disseny i maquetació, lloguer de sales, càterings, etc.

La retribució pel servei d'avaluació es realitzarà de la manera següent (excepte requeriment i previ acord en altres condicions de la consultora):

- 60% un cop signat el contracte.
- 40% en finalitzar el procés i lliurament de tots els productes a plena satisfacció.

9. Presentació de la proposta i criteris de baremació

Es presentarà una oferta tècnica a través de la seu electrònica del Fons Mallorquí (veure annex explicatiu), fins el 10 de setembre de 2024 a les 23.59 h

L'oferta que es presenti haurà d'incloure:

- Una proposta de metodologia i el pla de treball coherent amb el Termes de Referència (màx. 10 pàgines).
- Un pressupost detallat per partides de totes les despeses previstes amb els impostos inclosos que corresponguin i desglossats.
- Un cronograma on es diferenciaran cadascuna de les fases (així com les possibles sub-fases i activitats), emmarcades en el període definit en aquests Termes de Referència.
- El currículum de la persona, persones i/o equip que realitzarà l'avaluació en cas de ser seleccionada/es (màx. 2 pàgines per persona).

Totes les ofertes seran avaluades en funció dels següents criteris:

- Qualitat de la proposta tècnica: 35%
- Coherència entre proposta tècnica i econòmica: 20%
- Trajectòria i experiència de la persona o equip de treball: 35%
- Valor afegit que aporta la proposta respecte al que es demana als TdR: 10%

Instruccions per a la presentació de propostes a la seu electrònica del Fons Mallorquí

Si és la primera vegada que entreu a seuelectronica.fonsmallorqui.org:

1. Pitjau el botó Registrar-me i ompliu les dades que us demanam:

NIF/CIF:

NOM/RAÓ SOCIAL

Correu electrònic:

Telèfon de contacte:

Clau:

Rebreu un correu a l'adreça indicada per confirmar l'alta en la plataforma.

És important obrir el correu electrònic amb el mateix navegador en el qual estigui

oberta la pàgina <https://seuelectronica.fonsmallorqui.org>

2. Completau el Perfil amb les dades generals i les dades a l'apartat representant legal/persona física i presentau una instància general amb assumpte "Avaluació La Arena".

Per efectuar qualsevol lliurament a través de la seu electrònica del Fons Mallorquí,

s'enviarà un codi de verificació al correu electrònic indicat a l'apartat representant legal/persona física. El codi s'haurà d'introduir a la plataforma per fer efectiu el lliurament de la documentació al Fons Mallorquí.